

Franciszek, czyli W szponach meteorologii

KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI

Franciszek, czyli W szponach meteorologii

TEATRZYK „ZIELONA GĘŚ”
MA ZASZCZYT PRZEDSTAWIĆ:
TRAGEDIĘ WIERSZEM

WYKONAWCY: WYSTĘPUJĄ:

Zespół Mniejszy Krakowskiego Teatru Rapsodycznego¹

FRANCISZEK

i KRÓL-DUCH²

FRANCISZEK

Do kresu męki
oto się zbliżam.
Czy znajdę czystą
wśród moich piżam?

*Nie znajduje czystej piżamy i wdziewa szatę rapsodyczną³.
Północ. Groza. Wskazówka stoi nieruchoma.*

FRANCISZEK

Ty drżysz, ręko Franciszka?
Hej, śmiało, ręko ma!

Wyciąga rapsodyczną chustkę do nosa, refleksyjnie oglądając nos w lusterku.
Uszu dwoje, ócz dwoje,
tyleż rąk, nóg ślicznych,
a tyś zawsze samotny,
o, nosie tragiczny!

Szlocha, wyciera nos i kicha.

¹Zespół Mniejszy Krakowskiego Teatru Rapsodycznego — konspiracyjny teatr założony jesienią 1941 r. w Krakowie, pod kierownictwem Mieczysława Kotlarczyka. Pierwszym przedstawieniem wystawionym przez artystów był *Król-Duch* Juliusza Słowackiego. Od rapsodów *Króla-Ducha* teatr przyjął nazwę Teatr Rapsodyczny. [przypis edytorski]

²*Król Duch* — 1) tytuł poematu historyzoficznego napisanego przez Juliusza Słowackiego w latach 1845–1849. Stanowi jedno z najważniejszych dzieł poety, Słowacki pisał je końca życia, lecz pozostało nieukończone. 2) tytułowy bohater dzieła Słowackiego, byt ponadczasowy i nierzeczywisty, którego zadaniem jest wcielanie się w kolejne postaci i oddziaływanie w ten sposób na dzieje i sprawowanie władzy. [przypis edytorski]

³*rapsod* — podniosły, patetyczny utwór poetycki lub epicki, często o charakterze żalobnym, sławiący bohaterów lub doniosłe wydarzenia historyczne. Rodzaj tej pieśni wywodzi się z tradycji antycznej Grecji. Pochodzi od słów *rapto* i *ode* i może być przetłumaczony jako „tkana muzyka”. Grecy śpiewacy prezentowali te pieśni na publicznych zgromadzeniach. [przypis edytorski]

KRÓL-DUCH
Przepraszam, kto to kichnął?
Niech zaraz się przyzna.

FRANCISZEK
Kto idzie? Hasło!

KRÓL-DUCH
Patos. A odzew?

FRANCISZEK
Ojczyzna.
*Spod pachy ze złowieszczym brzękiem wypada mu termometr. Powoli, nie spiesząc się,
zwiesza głowę na piersi.*
Oto jak z tragedii typa
dniami i nocą męczy grypa.

*muzyka Chopina
Kurtyna*

16 marca 1947

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z [Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur](#).

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na [Licencji Wolnej Sztuki 1.3](#). Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w [Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur](#). Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/galczynski-franciszek/>

Tekst opracowany na podstawie: Konstanty Ildefons Gałczyński, *Próby teatralne 3*, wyd. Czytelnik, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach biblioteki Wolne Lektury (wolnelektury.pl). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Fundację Wolne Lektury.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Ilona Kalamon, Kornel Myczko.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).